

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

dos. Zaur Məmmədov

2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisaslaşma: 060119-Təhsildə qiymətləndirmə və monitorinq

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət (Magistratura)

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Məktəbdaxili qiymətləndirmə

Fənn proqramı: ADPU-nun Elmi-Metodik Şurasının qərarı ilə çap edilmişdir. Bakı-2020

Kodu: MİF-B04.3

Tədris ili: II (2025-2026) Semestr: III

Tədris yükü. Cəmi-240 saat: auditoriya saati-45 (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

AKTS üzrə kredit: 8 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: *ped.e.n., dos. Əliyev Afiq Xanoğlu oğlu*

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.məmmədov k. 19

E-mail ünvanı: qi.afiq1958@gmail.com

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat:

1. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Qanunu "Qanun" 19 iyun 2009-cu il.
2. Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsilin dövlət standartları. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 29 sentyabr 2020-ci il 361 sayılı qərarı.
3. Azərbaycan Respublikasının təhsil sistemində Qiymətləndirmə Konsepsiyası "Kurikulum" 2009, №1.
4. 10 oktyabr 2012-ci il tarixli 222 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti 11 oktyabr 2012-ci il, № 228, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 10, maddə 1004)
5. 23 dekabr 2016-cı il tarixli 523 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 27 dekabr 2016-cı il, № 288, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 12, maddə 2239)
6. 27 fevral 2020-ci il tarixli 69 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 1 mart 2020-ci il, № 47, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020-ci il, № 2, maddə 216)
7. 21 dekabr 2022-ci il tarixli 448 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin rəsmi internet saytı, 23 dekabr 2022-ci il, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 12, maddə 1552)
8. Kurikulum, Metodika, Pedaqogika TAlM, Maksimum. Bakı 2023

Əlavə ədəbiyyat:

9. Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsilin Konsepsiyası (milli kurikulumu), "Kurikulum" jurnalı, 2008, №2.
10. Əlizadə Ə. Yeni pedaqoji təfəkkür. Bakı, 2001.
11. Qədimova X. İnteraktiv təlim metodları. Bakı, 2005.
12. Mehrafov A.O. Azərbaycan təhsilinin müasir problemləri. Bakı, 2007.
13. Mərdanov M., Şahbazlı F. Azərbaycanın təhsil siyasəti (1998-2004). II kitab. Bakı, 2005.
14. Mərdanov M. Azərbaycan təhsili dünən, bu gün, sabah. Bakı, 2006.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

Qiymətləndirmə şagird nailiyyətlərinin əldə olunması və təhlili prosesidir. Hazırda qiymətləndirmənin şagirdlərin təlim nəticəsində bildiklərini, bu bilikləri anlamalarını, dərk etdiklərini dərinlən başa düşmək üçün müxtəlif mənbələrdən yığılmış informasiyanın təhlil prosesi olduğu ön olana çəkilir.

Bu fənnin tədrisində məktəbdaxili qiymətləndirmənin hər bir növünün spesifik xüsusiyyətləri təsvir edilir, özünüqiymətləndirmə, qarşılıqlı qiymətləndirmə, qrupda qiymətləndirmə anlayışlarının izahı verilir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır. İmtahan билетinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərəkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

Ümumi balların cəmi	Qiymət (sözlə)	Hərflə
91 – 100	əla	(A)
81 – 90	çox yaxşı	(B)
71 – 80	Yaxşı	(C)
61 – 70	Kafi	(D)
51 – 60	qənaətbəxş	(E)
51- baldan aşağı	qeyri-kafi	(F)

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim-mövzu planı: 45 saat mühazirə, 15 saat seminar

№	Keçilən mövzuların məzmunu	Müh.	Sem.	Tarix
1.	Mövzu. Təlimdə qiymətləndirmənin mahiyyəti və məzmunu Plan: Qiymətləndirmənin pedaqoji səciyyəsi. Dərsdə şagirdlərin qiymətləndirilməsinə verilən pedaqoji tələblər. Qiymətləndirmənin üsul, forma və metodları Mənbə: [1; 2; 10]	2		
2.	Mövzu. Kurikulum üzrə məktəbdaxili qiymətləndirmə Plan: Qiymətləndirmənin xidmət etdiyi məqsədlər. Qiymətləndirmə zamanı gözlənilən prinsiplər. Qiymətləndirmənin əhəmiyyəti, adekvatlıq, obyektivlik və ədalətçilik. Mənbə: [2; 6; 10]	2	2	
3.	Mövzu. Qiymətləndirmənin istiqamətləri. Plan: Beynəlxalq qiymətləndirmə. Milli qiymətləndirmə, məktəbdaxili qiymətləndirmə. PISA, TIMSS, PIRLS beynəlxalq proqramları. Beynəlxalq qiymətləndirmənin xüsusiyyətləri. Mənbə: [2;3; 10]	2		
4.	Mövzu. Məktəbdaxili qiymətləndirmə və onun növləri. Plan: İlkin səviyyənin qiymətləndirilməsi. İnkişafın izlənməsi. Diaqnostik qiymətləndirməni zəruri edən səbəblər. Diaqnostik qiymətləndirmə zamanı istifadə olunan üsul və vasitələr. Mənbə: [7; 9; 10]	2	2	
5.	Mövzu. Formativ qiymətləndirmə və onun xüsusiyyətləri. Plan: Formativ qiymətləndirmədə motivasiyanın yaradılması. Formativ qiymətləndirmə zamanı diqqət yetirilən məqamlar. Formativ qiymətləndirmədə istifadə olunan üsul və vasitələr. Mənbə: [4; 6; 10]	2		
6.	Mövzu. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirmə meyarları. Plan: Meyarlar əsasında qiymətləndirmənin üstünlükləri. Fənn üzrə müvəffəqiyyəti müəyyənləşdirən meyarlar. Meyarların birgə hazırlanmasının alqoritmi. Mənbə: [6; 7; 10]	2	2	
7.	Mövzu. Meyarların dərəcələrə bölünməsi. Plan: Meyarların dərəcələrə bölünməsinin qeyri – konkret ifadə etmə nümunəsi. “Dərindən başa düşmə” və “yaxşı başa düşmə” anlayışları. “Anlama”, “dərindən anlama” və “yaxşı anlama” anlayışları. Mənbə: [4; 5;8]	2		
8.	Mövzu. Şagirdlərin özünüqiymətləndirməsi. Qarşılıqlı qiymətləndirmə. Plan: Özünüqiymətləndirmə formaları. Özünüqiymətləndirmə zamanı atıla bilən addımlar. Qarşılıqlı qiymətləndirmənin üstünlüyü. Qarşılıqlı qiymətləndirmənin icra alqoritmi. Mənbə: [6;3; 10]	2	2	
9.	Mövzu. Qrup işində şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi. Plan: Qrup işinin qiymətləndirilməsində müəllimləri ən çox maraqlandıran suallar. Qrup işinin qiymətləndirilməsinin əsas istiqamətləri. Qrup işinin təşkili üçün yerinə yetirilən şərtlər. Mənbə: [2; 4;10]	2		
10.	Mövzu. Əks-əlaqə və onun şagirdlərin öyrənməsinə müsbət təsiri. Plan: Əks əlaqənin müəllim və şagird birgə fəaliyyətində rolu. Əks əlaqənin təlimə müsbət təsiri. Şagirdlərin bir – birinin fəaliyyətini qiymətləndirməsi. Şagirdin özünüqiymətləndirmə vərəqi. Mənbə: [6; 8;10]	2	2	
11.	Mövzu. Portfolio və onun qiymətləndirilməsi. Plan: Portfolio ilə işin təşkili. Planlaşdırma. İşlərin toplanması. Refleksiya. Mənbə: [4; 6; 7]	2		
12.	Mövzu. Portfolionun növləri.	2	2	

	Plan: İş portfoliosu. Proses portfoliosu. Nümayiş portfoliosu. Mənbə: [3; 6; 7]			
13.	Mövzu. Summativ qiymətləndirmə və onun xüsusiyyətləri. Plan: Summativ qiymətləndirmə aparmaq üçün müəllimdən tələb olunan bilik və bacarıqlar. Kiçik summativ qiymətləndirmə. Böyük summativ qiymətləndirmə. Mənbə: [6; 7; 9]	2		
14.	Mövzu. Yarımillik və illik qiymətlər. Plan: Yarımillik qiymətlərin çıxarılması qaydası. İllik qiymətlərin çıxarılması qaydası. Mənbə: [7; 9; 10]	2	2	
15.	Mövzu. Summativ qiymətləndirmə zamanı istifadə olunan üsul və vasitələr. Plan: Üsullar, vasitələr, fəaliyyət növləri. Mənbə: [6; 7; 10]	2	1	
	Cəmi:45 saat	30s.	15s.	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisi tələbələrə:

- müasir qiymətləndirməni bacarmağı daha dərinləndirən öyrədir;
- qiymətləndirmənin xüsusiyyətlərini və əsas komponentlərini dərk etməni dərinləşdirir;
- beynəlxalq qiymətləndirmə proqramlarının daha geniş öyrənilməsinə təmin edir;
- qiymətləndirmə zamanı istifadə olunan üsul və vasitələrin çoxsaylı olmasını aşılrayır;
- meyarlar əsasında qiymətləndirmənin üstünlüklərini daha qabarıq şəkildə sübut edir.

Öyrənən tanış olur:

- müasir qiymətləndirmənin üstünlükləri ilə;
- qiymətləndirmənin məqsədləri və prinsipləri ilə;
- qiymətləndirmənin növləri, üsul və vasitələri ilə;
- meyarlar əsasında qiymətləndirmənin üstünlükləri ilə;
- meyarların dərəcələrə bölünməsinin qeyri – konkret ifadə etmə qaydaları ilə;
- əks - əlaqə və onun şagird – müəllim fəaliyyətində rolu ilə.

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

- qiymətləndirmə fəaliyyətinin funksiyalarının izahını verir,
- qiymətləndirmə konsepsiyasının mahiyyətini dərk edir,
- müasir dövrdə qiymətləndirmə fəaliyyətinə qoyulan tələblərin mahiyyətini anlayır,
- şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi sahəsində mövcud olan problemləri müəyyənləşdirir,
- şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi sisteminin vəzifələrini izah edir,
- şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsinin əsas xüsusiyyətlərini müqayisəli şəkildə izah edir,
- qiymətləndirmə standartlarının və qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması üzrə ilkin biliklərə yiyələnir,
- kurikulum üzrə qiymətləndirmə fəaliyyətinin təlim standartlarına uyğunluğunu müəyyənləşdirir,
- beynəlxalq qiymətləndirmənin funksiyalarını anlayır,
- milli qiymətləndirmənin vəzifələrini dərk edir,
- məktəbdaxili qiymətləndirmənin mahiyyəti və məzmununu izah edir,
- qiymətləndirmə fəaliyyətindən gözlənilən nəticələri müəyyənləşdirir,
- məktəbdaxili qiymətləndirmə zamanı KSQ və BSQ-nin keçirilmə texnikasına yiyələnir,
- yarımillik və yekun qiymətləndirmənin hesablama texnikasını mənimsəyir.

XIII. imtahan sualları:

1. Qiymətləndirmənin pedaqoji səciyyəsi.
2. Dərsdə şagirdlərin qiymətləndirilməsinə verilən pedaqoji tələblər.
3. Qiymətləndirmənin üsul, forma və metodları
4. Qiymətləndirmənin xidmət etdiyi məqsədlər.
5. Qiymətləndirmə zamanı gözlənilən prinsiplər.
6. Qiymətləndirmənin əhəmiyyəti.
7. Milli qiymətləndirmə.
8. Məktəbdaxili qiymətləndirmə.
9. PISA, TIMSS, PIRLS beynəlxalq proqramları.
10. Beynəlxalq qiymətləndirmənin xüsusiyyətləri.
11. İlkin səviyyənin qiymətləndirilməsi.
12. Diaqnostik qiymətləndirməni zəruri edən səbəblər.
13. Diaqnostik qiymətləndirmə zamanı istifadə olunan səbəblər.
14. Formativ qiymətləndirmədə motivasiyanın yaradılması.
15. Formativ qiymətləndirmənin xüsusiyyətləri.
16. Formativ qiymətləndirmədə istifadə olunan üsul və vasitələr.
17. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirmə meyarları.
18. Meyarlar əsasında qiymətləndirmənin üstünlükləri.
19. Fənn üzrə müvəffəqiyyəti müəyyənləşdirən meyarlar.
20. Meyarların birgə hazırlanma alqoritmi.
21. Meyarların dərəcələrə bölünməsi.
22. Meyarların dərəcələrə bölünməsinin qeyri-konkret ifadə etmə nümunələri.
23. Özünüqiymətləndirmə formaları.
24. Özünüqiymətləndirmə zamanı atılacaq addımlar.
25. Qarşılıqlı qiymətləndirmənin üstünlüyü.
26. Qrup işinin qiymətləndirilməsində müəllimləri ən çox maraqlandıran suallar.

27. Qrup işinin qiymətləndirilməsinin əsas istiqamətləri.
28. Əks əlaqənin müəllim və şagirdlərin birgə fəaliyyətində rolu.
29. Əks əlaqənin təlimə müsbət təsiri.
30. Portfolio ilə işin təşkili. Planlaşdırma.
31. Portfolionun növləri.
32. Kiçik summativ qiymətləndirmə.
33. Böyük summativ qiymətləndirmə.
34. Summativ qiymətləndirmə aparmaq üçün müəllimdən tələb olunan bilik və bacarıqlar.
35. Yarımillik və illik qiymətlərin çıxarılması qaydası.

XIV. Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları

1. Qiymətləndirmənin pedaqoji səciyyəsi.
2. Dərsdə şagirdlərin qiymətləndirilməsinə verilən pedaqoji tələblər.
3. Qiymətləndirmənin üsul, forma və metodları
4. Qiymətləndirmənin xidmət etdiyi məqsədlər.
5. Qiymətləndirmə zamanı gözlənilən prinsiplər.
6. Qiymətləndirmənin əhəmiyyəti.
7. Milli qiymətləndirmə.
8. Məktəbdaxili qiymətləndirmə.
9. PISA, TIMSS, PIRLS beynəlxalq proqramları.
10. Beynəlxalq qiymətləndirmənin xüsusiyyətləri.

II Kollektiv sualları

1. Diaqnostik qiymətləndirmə zamanı istifadə olunan səbəblər.
2. Diaqnostik qiymətləndirməni zəruri edən səbəblər.
3. Formativ qiymətləndirmədə motivasiyanın yaradılması.
4. Formativ qiymətləndirmənin xüsusiyyətləri.
5. Formativ qiymətləndirmədə istifadə olunan üsul və vasitələr.
6. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirmə meyarları.
7. Meyarlar əsasında qiymətləndirmənin üstünlükləri.
8. Fənn üzrə müvəffəqiyyəti müəyyənləşdirən meyarlar.
9. İlk sənədin qiymətləndirilməsi
10. Meyarların birgə hazırlanma alqoritmi.

Məktəbdaxili qiymətləndirmə fənninin sillabusu 060119-“Təhsildə qiymətləndirmə və monitoring” ixtisaslaşması (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus “Pedaqogika, psixologiya və incəsənət” kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

dos. A.X.Əliyev

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev